

Mondelinge vraag van Mevr. LEDAN : Media-educatie.

Mevr. Ledan merkt op dat extreemrechtse krachten aan de macht komen of op de drempel van de macht staan. Deze antidemocratische krachten verdedigen openlijk discriminerende programma's en beleid dat gericht is tegen minderheden, of het nu gaat om immigranten, seksuele of religieuze minderheden, en stellen ook de rechten van vrouwen ter discussie. In tegenstelling tot wat ze beweren, vallen deze krachten ook fundamentele vrijheden aan en voeren ze, als ze aan de macht zijn, een politieke en ideologische "heksenjacht" die doet denken aan de donkerste episodes van westerse regimes. Tot slot dagen deze krachten duidelijk en expliciet de noodzaak uit om de urgentie van de ecologische crisis aan te pakken. Na de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog en de verwoestingen van het fascisme, dat op democratische wijze aan de macht kwam in Duitsland, leerden veel opvoeders, politieke vertegenwoordigers en intellectuelen van dit trauma dat het niet voldoende is om de democratie uit te roepen om haar te garanderen: we moeten mensen opvoeden in burgerschap, democratie en kritisch denken om effectief en duurzaam te kunnen strijden tegen haar vijanden. De urgentie van de dreiging betekent dat we nu voor dezelfde verantwoordelijkheden staan.

Leerkrachten en andere onderwijsprofessionals weten dat ze in deze situatie een bijzondere verantwoordelijkheid hebben. Extreemrechts gelooft dat het eerst de ideeënstrijd moet winnen om aan de macht te komen. En dat is wat het doet, in een steeds sneller tempo. Het implementeert dit doel overal, op het internet en sociale netwerken, in de traditionele media of door de macht te grijpen over grote media (pers, televisie, uitgeverij) met de steun van miljardairs die zich inzetten voor zijn ideologische zaak. Op deze manier voert ze een vorm van openbaar onderwijs uit om de hegemonie van haar ideeën te vestigen.

Mevr. Ledan was onlangs in de gelegenheid om een conferentie bij te wonen die werd georganiseerd door het Réseau de prise en charge des extrémismes et des radicalismes violents van de Federatie Wallonië-Brussel. Een van de gastdocenten gaf een lange demonstratie van het feit dat extreemrechtse websites wereldwijd verreweg het meest aanwezig waren op het web. Sociale netwerken spelen ook een sleutelrol in de verspreiding van extreemrechtse standpunten, dankzij algoritmes en online anonimiteit, die de vooringenomenheid versterken. Tot slot creëren de huidige economische en sociale crises en populistische retoriek een gunstige context voor de overname van deze ideologieën. Om dit fenomeen tegen te gaan is het essentieel om de kritische opvoeding van jongeren te versterken.

In Franstalig België centraliseert de Conseil supérieur de l'éducation aux médias (CSEM) de programma's en middelen die beschikbaar zijn voor scholen in de Federatie Wallonië-Brussel. Een decreet in 2024 stelde haar in staat om bestaande regelingen te consolideren en nieuwe initiatieven te introduceren. Bemoedigend is dat meer dan 90% van de jongeren in België wil worden onderwezen over de media.

De gemeente Ukkel is in 2024 toegetreden tot het netwerk Territoires de la mémoire en heeft haar steun betuigd aan talrijke initiatieven ten gunste van minderheden, in het bijzonder seksuele minderheden, en in de strijd tegen racisme en antisemitisme. We kunnen dit alleen maar toejuichen.

Maar hoe gaan gemeentescholen in de praktijk om met deze dreiging in het licht van deze stoomwals van ideeën die door extreemrechts wordt gepromoot? Nemen scholen deel aan de verschillende evenementen die worden georganiseerd door CSEM, zoals de Semaine de l'éducation aux médias?

Schepen Gol-Lescot antwoordt dat het ontwikkelen van kritisch denkvermogen één van de prioriteiten van het gemeenteeonderwijs was.

Kinderen leren teksten en afbeeldingen te lezen en vragen te stellen bij historische gebeurtenissen.

Leerlingen van de school Les Eglantiers nemen deel aan het programma "Journaliste en classe", waarbij een journalist de kinderen komt uitleggen hoe je een krant maakt.

De Ukkelse scholen nemen ook deel aan de prijs voor beginnende journalisten van de Federatie Wallonië-Brussel. Twee van hen, de scholen Saint-Job en Longchamp, wonnen de prijs vorig jaar.

De scholen Messidor en Val Fleuri hebben ook deelgenomen aan soortgelijke evenementen.

Het ontcijferen van sociale netwerken wordt ook aangeleerd op scholen, zelfs voordat kinderen de leeftijd bereiken waarop ze verondersteld worden zich eraan te kunnen wagen.

Kritisch denken is duidelijk een van de hoekstenen van het vak filosofie en burgerschapsonderwijs dat op alle gemeentescholen wordt gegeven.

Met betrekking tot de opkomst van het fascisme en extreemrechts wijst schepen Gol-Lescot erop dat de plicht om te herinneren een begrip is dat op de meeste gemeentescholen wordt onderwezen, met name op de school Centre, die tijdens de bezetting onderdak bood aan een "verborgen kind". Het doel is niet om betrokken te raken bij politiek, wat verboden is op scholen, maar om kinderen aan te moedigen hun eigen mening te vormen.

Wat ecologie betreft, ontwikkelen scholen een hele reeks initiatieven die een rode draad vormen doorheen alle vakken in plaats van een apart vak te zijn, te beginnen in de kleuterklassen met lesmethodes die aangepast zijn aan de leeftijd van de kinderen.